

защото Гърция пакости на дѣлото, като иска да създава чрезъ развалинитѣ на съществуващия съюзъ новъ съюзъ.

„Днесъ френскиятъ пълн. министъръ ми казва, че Гърция е искала арбитража на Франция. Изказахъ дълбокото си съжаление и удивление, че Гърция се обръща къмъ външни фактори за разрешаване вътрешно домашни спорове“. (Телегр. № 2216 отъ 25/XI).

Доколко министъръ председателятъ на Гърция искрено е работилъ за споразумение между двата съседа, трудно е да се каже. Може би, за да защити по-добре исканията на своята държава, той е желалъ да представи по този начинъ предъ външния свѣтъ българскитѣ управници като крайно упорити, непреклонни, които сж готови да разстроятъ голѣмото дѣло за нѣколко хиляди кв. к. м. земя. И поради това той е следвалъ неотстъпно своята политика да иска едно разбирателство съ България или поне — демонстриралъ е подобна политика. Следъ изявлението му за подлагането спора на арбитражъ и следъ съгласяването му да представи грѣцкитѣ условия на мирната конференция въ Лондонъ, той изказва сжщо и желание да се срещне съ българския министъръ председателъ, вѣрвайки, че при лични преговори двамата държавници ще се приближатъ до целта. Тази среща е била отклонена отъ наша страна, поради което той, споредъ официални известия отъ Лондонъ, е билъ much appoyed¹⁾.

Два месеца не бѣха изтекли отъ съвмѣстното дѣло на балканцитѣ и върху отношенията между Гърция и България се разтла голѣмъ тъменъ облакъ. Една градушка отъ ноти и отъ възражения на тия ноти се изсипа, въ която всѣка страна се мъчи да установи, че е предизвикана и че е трѣбвало да протестира противъ действията на армията, на духовенството или администрацията на съюзника въ окупиранитѣ земи. Взаимното недоволство е нараствало по-нѣкога до такава степенъ, щото нѣкои тѣхни действия, вмѣсто съюзнически, трѣбва да се нарекатъ направо неприятелски.

Телегр. отъ министра на външнитѣ работи до атинската легация № 2118 отъ 13/XI. „Всѣка неоправдана мжнотия отъ страна на Гърция за по-скорошното сключване на мира ще считамъ за неприятелско действие“. Генералъ Тодоровъ телеграфиралъ на 24 ноемврий до атинската легация: „Единъ день ще се видя принуденъ да изпѣдя съ оржие грѣцитѣ отъ земитѣ, които ние завладяхме и които тѣ сега ни отнематъ, та после каквото ще и да става“.

Нашето правителство се намираше въ надвечерието на скжсването преговоритѣ съ Турция, която искаше да опита още веднѣжъ своя шансъ въ войната, като се надяваше на опресненитѣ си сили и на съюзническитѣ раздори²⁾. Предстояха нови и голѣми напрежжения на разрѣденитѣ отъ болести български армии при Чаталжа, Булаиръ и Одринъ, което даваше възможность на нашитѣ съюзници да се организиратъ на спокойствие още по-добре срещу насъ дипломатически и военно. Като не е могло да повлияе на нашия юженъ съседъ, за да бжде по-умѣренъ въ исканията си, нашето правителство се обърнало за услуга къмъ Русия. „По чудовищнитѣ грѣцки претенции — телеграфира (№ 2174, 20/XI) нашиятъ министъръ председателъ на пълномощния ни министъръ въ Петербургъ — помолете Сазонова да докладва на императора, щото нашата велика покровителка да възприеме нашитѣ искания“. Много отдавна нашата легация въ Атина бѣше съобщила възгледитѣ на рускитѣ дипломати въ Гърция, споредъ които България, именно, се явяваше неотстъпчивата, бавно действащата; която могла да създаде за дреболии разстройството на блока, като не схващала, че грѣцкитѣ искания мѣрѣли да запазятъ сжщевременно и балканското равновесие. Нашето правителство допушаше, че ще настъпи обратъ въ схващанията на рускитѣ дипломати въ Гърция, като се разясни и обоснове нашата политика. И поради това много често то е запитвало за мнението на рускитѣ представители въ Атина. Отговорътъ е билъ всѣкога единъ: споразумейте се, представете проекта за граничната линия.

¹⁾ Телегр. отъ министра на външнитѣ работи до атинската легация № 2216 отъ 25/XI.

²⁾ „Кямилъ паша е далъ да се разбере на английския посланикъ въ Цариградъ, че ние ще се скараме съ Гърция“. (Телегр. м-ра на външнитѣ работи до атинската легация № 2162 отъ 19/X).